

Český jazyk a literatura

A4	Čtenářský deník	
Vít Petřík	Smrt krásných srnců	Ota Pavel

Literárně historický kontext

- Normalizace (70. – 80. léta)
- Pražské jaro (1968) – uvolnění
- 21. 8. 1968 – okupace
- 1969 – Husák nahrazuje Dubčeka v čele KSČ – normalizace
- 1970 – ministerstvo kultury vydává 1. seznam zakázaných autorů a knih
- 3 druhy literatury: oficiální, samizdatová, exilová
- (patří mezi oficiální)
- Další autoři: Ladislav Fuks, Vladimír Páral, Jaroslav Seifert

Ota Pavel

- pocházel z židovské rodiny
- otec obchodní zástupce firmy Elektrolux, nejmladší ze tří bratrů (Jiří, Hugo)
- dětství – břehy Berounky a Křivoklát, dětství narušováno událostmi německé okupace
- pracoval v ČS rozhlasu a v armádním týdeníku, sportovní redaktor
- 1944 otec a bratři odvezeni do koncentračního tábora – po válce se všichni setkali
- onemocněl maniodepresivní psychózou – 1964 – nemoc se projevila na ZOH – podpálil statek, chodil bos ve sněhu – mnohokrát na psychiatrii, zemřel na infarkt
- své příběhy líčí citlivě, upřímně a sugestivně, se smyslem pro pointu

TVORBA:

- Dukla mezi mrakodrapy, Plná bedna šampaňského – soubory emocionálních a sportovních reportáží
- Jak jsem potkal ryby, Zlatí úhoři – povídky, autorova láska k přírodě a rybaření
- Smrt krásných srnců (1971)
 - povídky o dětství a dospívání, fanfaronském tatínkovi, chalupě převozníka Proška u Berounky, o židovských transpotech
 - poválečné nadšení a zklamání

Rozbor díla

Literární druh

- Epika

Literární žánr

- Sbírka povídek

Téma

Spisovatel Ota Pavel vzpomíná na šťastné dětství před druhou světovou válkou i hořký okupační úděl smíšené židovské rodiny.

Motivy

- Hlad
- Okupace
- Hitler
- Box
- Jídlo
- Vysavače
- Nevěra

- Nadšení
- Židovská rodina
- Srnci
- Electrolux

Časoprostor

- Středočeský kraj – Praha, Křivoklát, okolí řeky Berounky
- Před a v průběhu 2. světové války.

Kompozice

- 7 povídek

Postavy

- *Leo Popper (tatínek)* - miloval ryby, pracoval u firmy Electrolux, charismatický, talentovaný v obchodu a lákání lidí
- *Hermína Popperová (maminka)* - laskavá, vůči tatínkovi tolerantní, chtěla před válkou do Itálie
- *Karel Prošek* - tatínkovo kamarád, chytali spolu ryby, král pytláků, Popperovi u něj trávili prázdniny
- *František Korálek, Irma Korálková, Vratislav Nechleba*

Jazyk

- spisovný Spisovný jazyk, hovorový, přímá řeč, cizí slova (Made in Sweden),

Obsah

Nejdražší ve střední Evropě

Autorův tatínek byl prodávčem ledniček značky Elektrolux, ale jeho vášní byly ryby. Maminka by ráda jela na dovolenou do Itálie, ale tatínek raději lovil na Berounce. Všechny našetřené peníze utratil za rybník, ve kterém údajně žije mnoho kaprů. Při výlovu se ale zjistí, že prodejce pan doktor Václavík tatínka ošidil, v rybníce byl jen jeden veliký kapr. Po letech si pan doktor Václavík přišel koupit ledničku, tatínek si řekl stejnou částku, jakou dal kdysi za prázdný rybník a zaslal panu doktorovi jen prázdnou skříň.

Ve službách Švédska

Tatínek byl ve firmě Elektrolux nejlepším prodejcem za celý rok a nakonec byla na jeho počest uspořádána večeře. Ředitel firmy Korálek měl krásnou ženu Irmu, do které byl tatínek zamilovaný, ale na večeři se před ní i celou společností znemožnil, když jedl kuře rukama. Později se tatínek seznámil s vynikajícím malířem Nechlebou. Nechleba si pana Poppera oblíbil, říkal mu Poppříčku a vzájemně se navštěvovali. Tatínek si přál, aby profesor Nechleba namaloval paní Irmu; ta se oblékla a nechala načesat, ale profesor Nechleba prohlásil, že takovou paničku malovat nebude. Tatínka nevyhodili jen proto, že byl nejlepším prodejcem, a maminka měla radost, jak to všechno dopadlo.

Smrt krásných srnců

Ota jezdil s tatínkem rád na Křivoklátsko. Měli zde známého, pytláka Karla Proška, který měl vlčáka Holana. Holan byl vycvičený, aby lovil srnce v zámecké zahradě, které se říkalo „smrt krásných srnců“. Když byli Otovi bratři povoláni do transportu, tatínek chtěl, aby se pořádně najedli masa a koncentrační tábor tak lépe přečkali. Odpáral si z kabátu židovskou hvězdu a jel za Karlem Proškem, aby mu obstaral zvěřinu. Karel se bál pytláčit, protože v kraji už byli němečtí vojáci a mohli by ho za pytláčení zastřelit. Tatínek si tedy alespoň vypůjčil Holana a společně jednoho srnce získali. Bratr Jiří byl po návratu z koncentračního tábora vyhublý a slabý. Říkal, že možná přežil právě díky srncímu masu.

Kapři pro Wehrmacht

Když do Buštěhradu přijeli Němci, musel jim tatínek odevzdat svůj rybník s kapry, které nade všechno miloval. V zimě byl povolán do transportu a noc před odjezdem vzbudil dvanáctiletého Otu. Ota myslel, že se s ním chce tatínek

rozloučit, ale ten ho potřeboval na práci. Společně vysekali do rybníku díru, kterou kapry vylovili a malý Ota je potom vyměnit za jídlo a cigarety pro maminku, která věci potom posílala tatínkovi a bratrům. Tatínek teda Němcům „vypálil rybník“.

Jak jsme se střetli s vlky

Tatínek soupeřil s rodinou Vlkových, kdo uloví víc štik. Spolu s Otou jich několik ulovili, ale když je na vozíku dotáhli k Vlkom, zjistili, že oni jich nalovili víc a větších. Zklamaní odvezli své ryby zase zpátky.

Otázka hmyzu vyřešena

Po válce tatínek prodával ledacos, ale nic nebylo úspěšné. Jednou se nechal najmout inženýrem Jedličkou a prodával mucholapky, které nelepily. Vzal si jako věc cti, že je všechny prodá, což se mu také podařilo a panu Jehličkovi vydělal milion. Jenže když v létě začaly mouchy létat a hospodyně rozbílily nelepící mucholapky, byl jejich podnik označen za podvod. Všichni posílali nefunkční mucholapky zpátky a tatínek dal výpověď.

Králíci s moudrýma očima

Poslední tatínkův pokus o zbohatnutí měl být s prodejem králíků. Otec je choval asi deset let, až je nakonec nechal tetovat, aby získali „papíry“ a mohli se prodávat na chov. Po tetování ale znalci rozhodli, že tatínkovi zajíci nejsou čistokrevní, a tak je tatínek vypustil do přírody. Na konci povídky tatínka odvázejí do nemocnice, dokud se už nevrátil.